

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag, 23 September.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Het gezondheids bulletin houdt de navolgende cholera-berigten. Den 5 September, nieuwe gevallen, 295; genezen, 60; overleden, 149; onder behandeling, 1931. Den 6 September, nieuwe gevallen, 249; genezen, 91; overleden, 110; onder behandeling, 1974.

— De berigten, welke onderscheidene dagbladen hebben mededeeld omtrent het vlugten van de geneesheeren en apothekers uit deze stad, zijn van allen grond ontbloomd; slechts twee doctoren door eene ongegronde vrees bevangen, hebben hunne bediening geweigerd, doch zijn behoorlijk gestraft geworden. Ook is de plundering, die in het joden-kwartier door de gemeene volksklasse zou plaats gehad hebben, een verdichtselsel, even als het vertelseltje over de menigte, die zich naar het paleis van den Tresorier-Generaal had begeven, en aan welke deze prelaat geld had uitgereikt.

— Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Napels heeft den 31 Augustus jl. openbare gebeden in zijn bisdom, voor het behoud van Z. H. den Paus, bij gelegenheid der heerschende ziekte, voorgeschreven.

— De geruchten over de kortelings ontdekte zamenzwering zijn thans, behalve de cholera, het onderwerp der gesprekken. Met zekerheid weet men er nog niets van; nopens de cholera weet men, dat die ziekte het hoogste punt bereikt heeft, en thans aan het verminderen is. Onder degenen, welke den 6 dezer aan die ziekte overleden zijn, telt men den Deenschen Consul-Generaal, den heer *Chiaveri*. Eene regelmatige levenswijze wordt als een behoudmiddel aanprezen. De maatregelen, welke thans genomen worden, zijn zeer doeltreffend en worden toegeschreven aan den Oostenrijkschen gezant, Graaf van *Lutzw*, die veel ijver aan den dag legt.

— Men wilde te Napels officiele berigten omtrent den opstand te Penne in de Abruzzen hebben, die hierop neder komen. Toen de cholera de stad Penne naderde, strooiden eenige rustverstoorders uit, dat de ziekte niets anders was dan eene vergiftiging van wege het bestuur, en om hieraan geloof te doen hechten, had men eenig kleursel in de waterputten geworpen. Zondag den 23 Julij toen de inwoners van Penne des middags uit de kerk kwamen en, als gewoonlijk, op het kerkplein eenigen tijd vertoefden, traden de hoofden van het komplot voor, spraken het volk aan, beschuldigden de regering van vergiftiging en sloegen voor, eene constitutie te proclameren, een ander bestuur te benoemen, enz. Daar het volk hier vrede mede scheen te hebben, werd de constitutie afgekondigd en eene provisionele regering, uit acht aanzienlijke inwoners, aangesteld. De grijze *Carunchio* werd gedwongen het presidentschap aan te nemen. Nu werden de gendarmen ontwapend, de Politie-Inspecteur in de gevangenis geworpen, en de Bisschop *Nicciardoni* genoodzaakt de nieuwe constitutie te bezweren en den volgenden dag een *Te Deum* te zingen. Een der belhamels verklaarde zich tot opperbevelhebber der gewapende magt, terwijl de anderen onder hen met onder-kommando's werden belast. De revolutie was volkomen! Doch den anderen dag veranderde de zaak. De nieuwe regenten kwamen niet op; de Bisschop sprak het volk in de kerk aan, zeide, dat het verhaal der vergiftiging een vertelseltje was, en noemde de plaats gehad hebbende opstand een gruwel in Gods oog. Dit had invloed. Het volk wilde nu van de nieuwe constitutie niets meer weten; en toen 200 man troepen onder bevel van *Triccia*, voor de stad verschenen, was de revolutie geëindigd: het gezag des Konings werd hersteld, en de opruijers gevat.

Overigens meldt men uit Napels dat, dank hebben de krachtdadige maatregelen des bestaurs, orde en rust in het gansche koninkrijk hersteld zijn.

— Een geneesheer te Napels, de hoogleeraar *Nicola del Gindice*, maakt in het *Giornale delle due Sicilie* van 28 Augustus bekend, dat de koortsbast (*china nova*) het onfeilbaarste middel tegen de cholera is. De professor verzekert, dat hij, zoowel alleen, als gemeenschappelijk met andere Napelsche geneesheeren, welker naman

hij noemt al de cholera-zieken, die naar de voorschrevene wijze met kinabast zijn behandeld geworden, gelukkig hersteld heeft.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20 September.

De Keizer van Oostenrijk heeft bevolen om de Jesuiten aan het hoofd van het openbaar onderwijs in Gallicie te plaatsen. Toen de Aartsbisschop van Lemberg of *Leopold* aan die sociëteit in klooster en de kerk van St. Nikolaas terug gaf, zeide hij, dat hij gelukkig was hun een verblijf te verschaffen, hetwelk de rampen destijds hun had ontnomen. Thans heeft men aan de universiteit van Lemberg en bij de kollegien van dat land Jesuiten geplaatst, benevens de Jesuiten tot hoofden der seminariën benoemd, die vroeger door wereldlijke Priesters bestuurd werden.

— De kamer der afgevaardigden van het Koninkrijk Beieren heeft den 11 dezer besloten tot het volgend adres aan den Koning:

Allerdoorluchtigste en grootmagtigste Koning, allergenadigste Koning en Heer! In alle eorden van ons Beijersch vaderland werd de ijding van het ongeluk, hetwelk uwe Koninklijke Majesteit aan de zijde van H. M. de Koningin en H. M. de Keizerin-Moeder van Oostenrijk, den 3 dezer bedreigde, met ontzetting vernomen; in alle eorden des vaderlands was de vreugde over de gelukkige afwendung van het gevaar en de dank jegens de Voorzienigheid onuitsprekelijk groot. De kamer der afgevaardigden, ingevolge oproeping van uwe Majesteit thans juist vergaderd, en sedert eene reeks van jaren gewoon, om de gezindheden van de Beijersche natie op eene rondborstige, aan de belangen van het doorluchtig vorstenhuis verknochte wijze, voor den troon van den Monarch te brengen, wil de gebeurtenis van den 3 September niet laten voorbijgaan, zonder in naam des Beijerschen Volks de gevoelens van de innigste deelneming eerbiedig uit te drukken. Zigtbaar heeft de hand der Voorzienigheid bij deze gebeurtenis in dezelfde beschermende kracht over Uwe Koninklijke Majesteit gezweefd, met welke zij nog onlangs de ramp van de cholera-ziekte van uw luisterrijk huis afgewend heeft. Moge de Almagtige Uwe Koninklijke Majesteit met het gezamenlijke Koninklijke stambuis, dat wij met hoog gevoel en blijdschap het onze noemen, voortdurend beschermen en bewaren; moge het uwe Majesteit vergund zijn, nog vele jaren lang zelf getuige te wezen van de zegeningen, welke uwe roemvolle regering over het Beijersche volk verspreidt. Ontvang gunstiglijk deze eerbiedige betuiging onzer diepste deelneming als de gezindheden van onwrikbare verknochtheid, liefde en trouw jegens uwen doorluchtigen persoon en het gezamenlijke Beijersche stambuis, waarmede wij met diepen eerbied steeds blijven Uw Koninkl. Maj. trouwgehoorzaamste kamer der afgevaardigden.

— In de jongste dagen was de oplettendheid onzer handelswereld voornamelijk op den, door den bekenden Heer *Röschlin* ontworpenen ijzeren spoorweg van Straatburg naar Bazel gerigt. Het Bankiershuis Goutanre alhier was gelast voor drie miljoen francs inschrijvingen aan te nemen. In den tijd van 24 uren was deze som door Kapitalisten alhier ingeteekend. De kosten dezer onderneeming zijn op 20 miljoen francs begroot.

— Men meldt uit Petersburg dd. 8 September het volgende: De aandeelhouders in den Zarskoje-Selosehen spoorweg bij Petersburg hebben den 28 derzelve eerste algemeene vergadering gehouden. Daarbij is gebleken, dat het kapitaal bestaat uit 17,500 aandelen, ieder van 200 roebels; dat de ontvangst eene som van 3,508,244 roebels bedraagt, en de uitgave tot het einde van Julij 2,431,600 roebels, en dat tot voltooiing der onderneming nog eene som van anderhalf millioen roebels gevorderd wordt. Tot vinding van die gelden, is het bestuur door de vergadering gemagtigd, eene leening te doen; daarentegen is het voorstel; om den weg tot aan Ischora voort te zetten, vooreerst nog niet beslist geworden.

De beroemde zangeres *Tagliani* is thans te Petersburg aangekomen.

Eindelijk is ook Griekenland in het bezit van een sloomvaartuig; hetzelfde is te Poros gebouwd, heet *Maximiliaan*, en zalusschen den Pireus en Poros geregeld te logten doen.

De zee-roof neemt in den Archipel wederom sterk toe; kortelings moet eene van Hydra komende Grieksche koopvaardij-brik, welke zich wilde verdedigen, door de vrijbuiters in den grond zijn gehoord. De Turksche en Grieksche gouvernementen zullen thans kruisers tegen hen nitzenden.

Terwijl het klimaat hier gewoonlijk het midden houdt, tusschen het brandendheete Egypte en de gematigde luchtstreek, levert de tegenwoordige zomer niets dan onweders en voor den wijnbouw schadelijke regenbuijen op; drukkende hitte wisselt zeer dikwerf af met koude stormen uit het noorden, en de aardbevingen schijnen geen einde te nemen. Op onderscheiden plaatsen zijn rotsen neder-gestort en hebben zich kloven in den grond gevonden.

P R A N K R I J K.

PARIS, den 20 September.

Bij de regering is het berigt, door den telegraaf, aangebragt dat de Hertog in goeden welstand, te Bona is aangekomen in den nacht van den 13 op den 14. Z. K. H. heeft de hospitalen om Bona bezoekt; zijn vertrek naar het legerkamp van Medjez-Hammer was nog niet bepaald. De Generaal *Danremont* heeft eene verkenning gedaan op welke eene bende kavallerie van den Bey verjaagd is geworden.

— De Hertog *Alexander* van Wurtemberg, aanstaande gemaal der Prinses *Maria van Orleans*, is alhier aangekomen.

Men verneemt dat Z. M. met het gansche koninklijk gezin en den Wurtembergischen Prins zich den 23 naar het kamp van Compiègne zal begeven.

— Er heeft een aanmerkelijke diefstal bij een voornaam juwelier in het Paleis Royal plaats gehad. De waarde der gestolene voorwerpen wordt op 160,000 franken geschat.

— Een der bataillons waarover de Onderkoning *Iriarte* bevel voerde, heeft naar gemeld wordt geweigerd om met de andere troepen (na de zoogenaamde schikking) naar Pampeluna te trekken, en heeft zijn Generaal naar Lumbier gevolgd.

— Uit Vera wordt van eergisteren geschreven, dat den vorigen dag de Carlsten zich in de omstreken van Andoain in hinderlaag hadden gesteld om een afzonderlijk Christinisch bataillon te overvallen; de Carlsten hebben hun doel volkomen bereikt, daar de Christinos bij deze gelegenheid 100 dooden en 200 gekwetsten hebben gehad.

— De berigten uit Madrid van den 9 des avonds en van den 10 doen zien dat er in die hoofdstad veel ongerustheid en gisting heerschte. Door de nadering der Carlsten, onder aanvoering van *Cabrera* naar de zijde van het gewest la Mancha, waren er een groot aantal families uit de provincie Cuenca naar Madrid komen vlugten. Men verzekerde aldaar dat er zich vijandelijke benden te Aranjuez, op tien uren ten zuiden van Madrid, vertoond hadden. Dit voorzorg dat niemand de stad zou verlaten, had men de publieke rijtuigen in beslag doen nemen; ook waren er zware detachementen der nationale garde onder de wapenen geroepen om de orde in de hoofdstad te bewaren, die men zeide dat gevaar liep.

— In de zitting der cortes van den 9 was het ontwerp tot vermeerdering van de krijgsmagt, die thans op 100,000 man begroot wordt, weder ter sprake gekomen. Sommigen keurden die vermeerdering niet noodig, daar de krijgsmagt groot genoeg was, en de oorzaak dat men, na jaren strijdens, nog zoo weinig gevorderd was, alleen aan de leiding der soldaten lag. De eenige vermeerdering des legers, die men nuttig achtte, zou die zijn van een korps partijgangers of guerillas, geheel uit vrijwilligers bestaande. Van de nuttigheid van een soortgelijke vermeerdering des legers scheen ook de gewestelijke raad van Madrid doordrongen te zijn, die, naar het zeggen was, aan den Kapitein-Generaal van het gewest 25,000 realen had aangeboden, als bezoldiging voor de twee eerste dergelijke partijgangers-korpsen, die het hem gelukken zou bijeen te brengen.

— Er is eene reeks van telegraphische dépêches publiek gemaakt, waarvan de onderstaande de belangrijkste zijn:

„Madrid, den 13den.

„Bayonne, 17 Sept., des avonds.

Bij dekreet van den 11 is Madrid op nieuw in staat van beleg verklaard, uit hoofde van de nabijheid der opstandelingen.

Gisteren is een korps van 3 of 4000 man voor de hoofdstad verschenen, en heeft tot vijf ure des avonds aldaar post gevat, zonder dat er eenige andere vijandelijke gepleegd is, dan het wisselen van eenige geweerschoten der tirailleurs met het garnizoen. Men had de vereischte middelen ter verdediging der stad en tot handhaving der openbare rust genomen, welke laatste dan ook geen oogenblik gestoord is geworden.

„De nadering van *Espartero*, die op het oogenblik met zijne divisie te Madrid binnenrukt, heeft de Carlsten genoodzaakt om op

Arganda terug te trekken, en alles heeft zijn gewoon aanzien hernomen.

„Bayonne, 18 Sept., des 'smorgens.

„*Espartero*, den 9 te Cuenca onderrigt zijnde geworden dat de vereeniging van de magt van don *Carlos* met de benden van *Valencia*, te Tarancon had plaats gehad, is naar Madrid getrokken, in de hoop van daar eerder aan te komen dan de vijand, die den 11 te Fuentiduena, aan den Taag verwacht werd. Madrid is in staat van beleg gesteld. De bezetting en de militia waren den 13 onder de wapens; in de stad was het rustig.

Men ziet dat *Espartero* zich niet sterk genoeg heeft geacht om de Carlsten slag te leveren en zich heeft moeten haasten om de hoofdstad ter hulp te snellen. Evenwel meent men dat don *Carlos* ofschoon voor de poorten staande, niets tegen dezelve zou beproefd hebben, zoo er zich geene beweging ten zijnen voordeele, binnen Madrid had opgedaan.

„Bayonne, 19 September, half 7 ure des morgens,

„Volgens berigten uit Madrid van den 14 des avonds, was don *Carlos* den 13 te Fuente-Duenas; heeft hij zich ter linker zijde naar Chinchon gerigt; men dacht dat hij het voornemen had om naar Andaluzie te trekken. Des avonds van denzelfden dag is *Espartero* te Madrid en zijn leger te ricala binnengekomen. De Koningin is met de meeste geestdrift begroet geworden, toen zij den 12 het garnizoen en de militia in oogenschouw heeft genomen.

Langs den gewonen weg heeft men geene nadere berigten uit Madrid. Een berigt uit Bayonne van den 17 dezer gewaagt met den meesten lof van het gedrag van het Engelsch legioen bij het jongsten gevecht te Andoain gehouden, waarbij echter twee derden van het legioen, zoo als het bestond, zijn neergesabeld of gevangen genomen. Het gezamenlijk verlies der Christinos te dezer gelegenheid, wordt, waarschijnlijk niet zonder eenige overdrijving, op 1000 man begroot.

Narbonne, 15 Sept., 'smorgens. —

Perpignan, den 17 des avonds.

„*Oraa*, van Xerica komende is den 19 des avonds met zijnen krijgsgesvangene *Buil* te Valencia binnengekomen, alwaar den 11 het leger van het centrum werd verwacht; dit heeft eene vermindering van vier bataillons ondergaan, die bij de troepen van *Espartero* zijn gevoegd, welke Generaal den 8 zijn hoofdkwartier te Teruel had.

„De Pretendent was te Frias; naar de bewegingen van *Oraa* en den brigadier *Borso* te oordelen, welke laatste te Torrente teruggekomen is, zou men veronderstellen dat don *Carlos*, in plaats van op Cuenca te trekken, zich weder op Valencia wil rigten.

Daar men in de heden ontvangen berigten niets omtrent het verblijf van don *Carlos* vermeld vindt, weet men niet wat er van deze laatste veronderstelling zij, voor welke gegrondheid de onverwachte beweging van *Oraa* inderdaad wel pleit. Het blijkt althans niet dat don *Carlos* zich bij de Carlistische troepen bevond, die Madrid op zulk een digten afstand zijn genaderden den generaal *Espartero* genoodzaakt hebben op de hoofdstad terug te trekken.

De gewone berigten uit Madrid gaan tot den 11. Deze behelzen nog niets van de in staat van beleg verklaring en van de verschijning der 5 of 6000 Carlsten voor de poorten der hoofdstad. — Een deel infanterie en ruitery had last gekregen om zich naar Toledo te begeven, ten einde de kostbaarheden van de hoofdkerk aldaar in veiligheid te stellen; dit bevel scheen uit de overtuiging des bestuurs te zijn voortgevloeid, dat de Carlsten zich in het gebergte van Toledo zouden vestigen. — De Carlistische partijganger *Cabrera* en de opperbevelhebber van het leger der Koningin, *Espartero*, hadden op een dorp, tusschen Tarancon en Onete gelegen, te gelijker tijd rations voor hunne troepen van de bevolking geëischt.

— In een regtstreeksch berigt uit Pampeluna, van den 13 September leest men een verslag van den uitval der opstandelingen uit die stad, op den 10, hetwelk bijna gelijklopend is met de daarvan reeds bekende berigten. Het blijkt echter daaruit niet dat zij weder genoodzaakt zouden zijn geworden na die stad terug te keeren; integendeel zegt men er in, dat de kolonne van *Iriarte*, na in het voorbij trekken van Estella de grootste schrik in die stad te hebben verspreid en vele inwoners, uit vrees voor derzelve nadering, de vlucht had doen nemen, zich in twee deelen ter voortzetting van derzelve wapenfeiten verdeeld had. Het verlies dat de Carlsten in het gevecht met deze kolonne geleden zouden hebben, wordt op 60 of 70 dooden en 242 gekwetsten begroot.

Uit Figueres meld men dat de Kapitein-Generaal van Katalonie, baron *de Meer*, te Ripoll was binnen gekomen, nadat hij de Carlistische benden voor die stad vereenigd, volkomen verlagen had, 150 hunner waren op het slagveld gebleven.

De burgerlijke Gouverneur van Teruel heeft pogingen gedaan om het lot der Christinische gevangenen, die te Cantavieja door de Carlsten worden opgesloten gehouden, te verzachten.

— In een brief uit Bona van den 6 leest men het volgende.

Men kan de gezamenlijke troepen die zich thans in ons gewest bevinden 11,000 man begrooten, waaronder 1800 zieken; er zijn alzoo nog 5000 man noodig voor de algeheele organisatie van de active divisie, en voor de garnizoenen dezer stad en der kampen. Twee duizend man zijn voldoende om de punten, die in onze magt zijn, te bezetten, en 12,000 zijn er benoodigd voor de expeditie, want *Achmet* heeft de meestmogelijke maatregelen genomen om zich te verdedigen en zich de minste gebeurtenis die in ons nadeel kan werken, ten nutte te maken. — De tijdingen die men uit het kamp van Guelma ontvangt, zijn zeer tegenstrijdig, er is op nieuw over een vredes-verdrag gesproken; maar het leger rekent er op, dat het slaags zal raken.

De Generaal *Damremont* versterkt zich geducht te Medjez-el-Hammar; met de naburige volkstammen, die onze troepen van het noodige voorzien, verkeert hij in de beste verstandhouding; hij heeft muilieren van hen gehuurd, om levensmiddelen voor de troepen der expeditie te vervoeren; men is wel verzekerd dat de togt tegen Constantine plaats zal hebben.

De berigten uit het binnenland melden dat de tegenwoordigheid der scheepsmagt van den schout-bij-nacht *Gallois* voor Tunis in het leger van *Achmet*-bij groote schrik verspreid had. De Arabieren, steeds tot overdrijving geneigd, hebben het gerucht uitgestrooid, dat er eene ontzagelijke vloot voor Tunis was ten anker gekomen, dat de Franschen voornemens waren om dat regentschap te vermeesteren en vervolgens tegen Constantine op te rukken, langs den weg die op deze twee hoofdsteden uitloopt; alles was door die berigten in rep en roer gekomen, en zeker zal de indruk dien de verschijning van het eskader *Gallois* gemaakt heeft, voordeelig voor ons werken."

N E D E R L A N D E N.

'SHERTOGENBOSCH, den 22 September.

De heeren *Sypkens* en *Dyckmeester*, de eerste voorzitter en de tweede lid der staats-commissie tot herziening en vervaardiging der nieuwe Nederlandsche wetgeving, bevinden zich bereids in deze stad, zoodat de werkzaamheden dier commissie thans weder met ijver zullen worden voortgezet.

— Door de commissie van beheer over de tentoonstelling van schilderijen is ter kennis van het publiek gebracht, dat de zaal der tentoonstelling in het St. *Nikolaus*-gasthuis, achter de Hal, zal geopend worden op maandag den 25 September, en de toegang tot dezelve voor een ieder gratis bepaald is des vrijdags van elke week, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure; en voorts des maandags, dinsdags, woensdags, donderdags en zaturdags, van 10 tot 4 ure, mits voorzien zijnde van een toegang-biljet voor ieder persoon, bij den ingang te bekomen, tegen betaling van 25 cents.

— Te 's Hage is, in den ouderdom van bijna 67 jaren, overleden Mr. *Jacob Schonck*, Raadsheer in het Hoog Gerechtshof.

— Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dd. 20 September:

De Koning is dezen middag van het Loo in deze residentie aangekomen, en zal eneige dagen alhier verblijven, om vervolgens derwaarts terug te keeren.

— Z. M. heeft het departement voor de marine gemagtigt tot het doen eener openbare aanbesteding, voor den achterevoelijken opbouw van twee kapitale gebouwen, ten behoeve en ten dienste van het maritiem etablissement te Willemsoord.

— De nog overgeblevene twee en dertig pinken, bestemd ter steurharing-visscherij, zijn van Scheveningen in zee gestoken.

— Men meldt uit Dordrecht dd. 20 September:

Gisteren zijn alhier binnengekomen om nachtverblijf te houden, een detachement van het 2de bataillon jagers, sterk 3 officieren en 130 onderofficieren en manschappen, komende van Tilburg en gaande naar 's Gravenhage, en heden een detachement van de 5de afd. infanterie, sterk 1 officier en 78 onderofficieren en manschappen, komende van Breda en gaande naar Londen.

— Men schrijft ons uit Rotterdam dd. 19 September:

Heden morgen zijn alhier gearresteerd, en in het huis van Arrest overgebracht, elf, zoo commiesen, visiteurs als vroegere rijks-wegers der in en uitgaande regten, welke arrestatiën op hooge order uit 's Hage schijnen te zijn geschied. Men verneemt dat zulks ten gevolge is van zekere omstandigheden, welke reeds van een geruim aantal jaren dateren.

— Men schrijft ons van den Helder, dd. 20 September:

Heden zijn uitgezeild de schepen *Palembang*, kapt. *van der Hucht*, aan boord hebbende 100 man koloniale troepen, gekommandeerd door den 1e luitenant *van der Vliet*, en begeleid door den 2e luitenant *van Loenen* en den officier van gezondheid der 2de

klasse *van Oort*; en de *Sara* en *Betsy*, Kapitein *Beindeldt*, mede een gelijk aantal troepen aan boord hebbende, gekommandeerd door den 1sten luit. *Veenhuizen*, en begeleid door den 2den luitenant *Leicher* en den officier van gezondheid 3de klasse *Dublin*, beide bevelen hebbende naar de Oost-Indiën.

— Uit eene goede bron verneemen wij, dat de Aide-de-Camp van den Prins van Oranje, de heer *du Chastel*, II. vrijdag op het stadhuis is verschenen, om de schuldvorderingen te regelen, welke het gemeentebestuur van Brussel, ten laste van Z. K. H. had, wegens eenige door hem van dat bestuur gekochte grondbezittingen, Het schijnt zeker dat de Prins, sints kort, al de bezittingen, welke hij in de voorsteden van Brussel, tusschen de Leuvenschen en Namensche poort, bezat, bij onderhandsche akte heeft verkocht aan eene vereeniging van kapitalisten, die het voornemen moeten hebben om op die gronden allerlei prachtige gebouwen en lange straten, evenwijdig met het park, aan te leggen; zelfs spreekt men van een paleis, waar de voorwerpen van vreemde nijverheid zouden worden bijeengebragt; en indien de gelden konden gevonden worden zoude men daar ook eene kerk oprigten, aangezien de bewoners der voorsteden gaarne eën bedehuis buiten den omtrek der stad zouden hebben.

(Conservateur).

— Den 14 dezer maand heeft een jager in de gemeente Eck (Neder-Betuwe) eene schoone zwarte ooijevaar (*Ciconia nigra*) geschoten; hij is van het mannelijk geslacht en verrijkt de schoone Zoölogische verzameling van den Hoogleraar *van Lith de Jeude*, te Utrecht. Men weet dat deze vogel de groote moerassische bosschen van Hongarijen, Polen en Turkijen bewoont; dat hij dikwerf in Zwitserland, doch meer zeldzaam in Duitschland en Frankrijk verschijnt. Men heinnert zich niet denzelfden ooit hier te lande gezien te hebben.

— Uit Assen meldt men van den 13 dezer:

„Gisteren werd alhier door Zijne Hoogwaardigheid den Bisschop van Curium, Baron *van Wijckerstooth*, Heer van Schalkwijk, de ten behoeve der Roomsche Katholijken nieuwgebouwde kerk, waartoe van rijks- en stadswege aanmerkelijk was bijgedragen, plechtig ingewijd. Door eene talrijke Priesterschaar, welke bij die plechtigheid adisteerde, alsmede door de tegenwoordigheid van Zijne Excellentie heer Gouverneur der provincie, en verdere autoriteiten, als ook loor een niet gering aantal bijzondere personen van onderscheidene godsdienstige gezindheden, werd aan het feest, dat in de beste orde is afgelopen niet weinig luister bijgezet."

— Mgr. *Capaccini*, Onder-Staats-Secretaris te Rome, bevindt zich thans bij den pausselijken Nuntius den Graaf *Mercy d'Argenteau*, op diens lustslot Argenteau, in Limburg.

PETITIEN IN ZWITSERLAND.

In ons vorig nummer hebben wij een artikel over de vervolgingen tegen de katholijken van het kanton Glaris medegedeeld; het schijnt thans dat al de katholijken van dat land in hun lot deelen. Onder de katholijken van geheel Zwitserland is een verzoekschrift aan de bondsvergadering in omloop ten voordeele van die van Glaris; dit verzoekschrift vol waarheid en bondigheid eindigt aldus. De ondergeteekenden nemen de vrijheid u ten dringendste te verzoeken door uwe bemiddeling wel te willen bewerken, dat de katholijken van Glaris verkrijgen, hetgeen zij verzoeken overeenkomstig de geregtigheid en om aan God en hun geweten te gehoorzamen en dat hun de navolgende punten formeel zullen zijn gewaarborgd: 1o. Dat zij nooit in de godsdienstige en kerkelijke regten, welke zij tot hertoe genoten hebben, zullen worden verontrust, en men zich nimmer bemoeije op welke wijze ook met datgene, hetwelk tot de uitoefening dier regten behoort. 2o. Dat van de katholijken en hunne Priesters geen eed hoegenaamd gevorderd worde die door den Bisschop en den Paus niet toegelaten worde. 3o. Dat de katholijken van Glaris alleen de bevoegdheid hebben om, telkens wanneer het eene wet over de keuze, de zamenstelling, de functien en den loop der zaken van hunnen kerkelijken raad geldt, dusdanige bepalingen te nemen als zij voor de veiligheid en handhaving hunner godsdienstige en kerkelijke regten noodzakelijk zullen oordeelen.

STATISTIEK VAN FRANKRIJK.

De geheele uitgestrektheid van Frankrijk voor de communicatiën te water en te land bedraagt 219,393 mijlen verdeeld, onder 133 stroomen en rivieren, 74 kanalen, waaronder verscheidene nog in aanleg zijn; 630 koninklijke wegen, 1381 departementale wege

